КОМАРИТЕ

Комарите са двукрили насекоми, които се срещат във всички континенти, освен Антарктида.

От **епидемиологично значение** са следните три групи комари: немаларийни (Culex), маларийни (Anopheles), който се срещат и в нашата страна, а от известно време в резултат на глобалните климатични промени - и тигрови комари (Aedes).

Немаларийен комар (Culex)

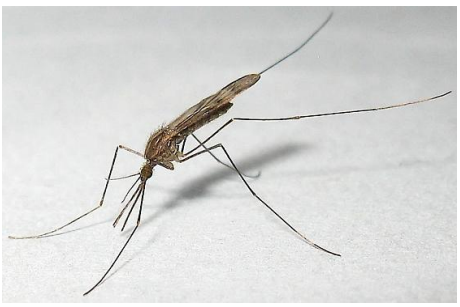

Маларийен комар (Anopheles)

Азиатски тигров комар (Aedes)

Развитието на комарите се осъществява чрез пълна метаморфоза: яйце – ларва – какавида – възрастен индивид (имаго) и е тясно свързано с водна среда, където протичат първите три фази от жизнения им цикъл.

Кръвосмучещите комарите са преносители на вируси и други паразити и са способни да предават причинителите на болестта, без самите те да развиват симптомите. Заболявания, предавани чрез комари са различни видове трески (Западно-нилска, Жълта треска, Денга, Чикунгуня, Зика и др.), а най-често срещана е маларията.

РЗИ – Стара Загора, Дирекция "Надзор на заразните болести" извършва ежегоден мониторинг за установяване на биотопи на маларийни комари, както и наличието на такива с тигрови комари.

Наличието и разпространението на комарите е в **пряка зависимост от климатичните фактори на средата.** Така например 2013 и 2015 г. (април – октомври) се характеризираха със сухо и горещо лято и оскъдни валежи, и бяха констатирани само 5 биотопа с ларви на маларийни комари на територията на област Стара Загора, докато през дъждовните 2005, 2006 и 2011 г. констатираните биотопи с маларийни комари са били 28 – 29.

От 2012 до сега в периода май – септември на територията на област Стара Загора са извършват мащабни изследвания на водни биотопи за наличие на ларви на маларийни комари, както и изследвания на специфични биотопи (стари автомобилни гуми, малки плитки водоеми със застояла вода, литотелми, дендротелми, оранжерии с вносен посадъчен материал и пр.) за развитието на тигрови комари.

До 5 август на 2016 г. са изследвани над 40 водни биотопи с микроскопирани над 220 проби в общините Павел баня, Николаево, Гурково, Гълъбово, Опан, Чирпан, част от общините Стара Загора и Казанлък.

Всеки месец през активния сезон на комарите са събира биологичен материал и се изпраща в НЦЗПБ – София за видово определяне.

Резултати:

1) Установени са 7 водни биотопа (при първоначалното изследване) с наличие на ларви на маларийни комари – най-много в Казанлъшката котловина (6) и един край с. Старозагорски минерални бани.

2) Установени три района с тигрови комари – два край Стара Загора (потвърдени) и един в община Павел баня (изисква се потвърждение от НЦЗПБ – София).

Предприети мерки – извършване на дезинсекционни мероприятия:

До кметовете на всички общини с доказани биотопи на маларийни комари са изпратени **предписания за извършване на имагицидна (срещу възрастните форми) и ларвицидна обработка**.

В **област Стара Загора до 5 август са обработени над 1 500 дка площи срещу ларви и имаго на комари, включително и целеви.**

Картографирани водни биотопи с установени ларви на ✪ маларийни комари и ✪ тигрови комари в периода май – юли 2016 г. в област Стара Загора

Превенция и контрол на ухапванията от комари

- Защитете жилищните и работните помещения, като поставите мрежи за комари на прозорците и вратите. Мрежите трябва да прилепват плътно към рамките. При възможност, подменете крушките с жълта, червена или оранжева светлина. Комарите се привличат повече от бяла светлина
- Обличайте дрехи с дълги ръкави и панталони. Комарите имат добре развити зрителни детектори, като отличават фона и движенията. При възможност, ползвайте навън дрехи със светли цветове
- Преди да излезете вечер на открито, вземете душ, сменете дрехите с напълно чисти. Млечната киселина и потта от кожата привличат силно комарите наоколо
- Превенцията на ухапванията от кръвосмучещите комари се състои предимно в **персоналната употреба на репеленти върху кожата и облеклото.**
- **Репелентите срещу комари са добър метод за отблъскване на насекомите**. Ползвайте ги строго според указанията, описани на опаковките
- Развитието на каморите изисква наличие на вода. Те не снасят яйцата си в бързо течаща вода и центъра на реката, а търсят локви, застояли и богати на хранителни вещества води. С премахването на тези източници, вие ще ограничите възникването на нова популация
- Премахнете в двора всички възможни източници на застояла вода. Отстранете легени, детски играчки и съдове, в които може да се събере и застои дъждовна вода. Сменяйте всеки ден водата на птици, домашни и селскостопански животни
- Ако имате басейн, поддържайте го с почистване и хлориране дори ако не го ползвате в момента
- След дъжд, инспектирайте външните терени обстойно. Проверете дали някъде не се задържат локви за повече от ден
- Проверявайте редовно за остатъци от вода външни саксии, керамика, консервени кутии, гуми, улуци и други задържащи вода вещи – те основни биотопи за развитието на тигрови комари
- Редовно косене на високите треви
- **Цикълът на развитие на комарите в България е около 15 дена**, т.е. на всеки 15 дена (при оптимални условия на средата) се развива ново поколение. Това от своя страна изисква **извършване дезинсекция срещу комари всеки месец през целия активен период – от април до октомври.**

ВНИМАНИЕ!
Комарите са преносители (вектори) на редица вирусни и паразитни заболявания.
Източник на инфекцията е болният човек – комарите са само преносители!

РЗИ – Стара Загора
Дирекция „Надзор на заразните болести”